

Denboraren makina

NAGORE IRAZUSTABARRENA

Knickerbock, inoiz existitu ez zen idazlea

PERRY-CASTAÑEDA LIBRARY

Ezkerrean, Washington Irving idazlea. Eskuinean, New York Knicks taldearen 60ko hamarkadako irudia. Irvingek 1809an egin zuen marketin bitxian du jatorria saskibaloitaldearen izenak.

NEW YORK, 1809KO ABENDUAREN 6A. Washington Irvingek (1783-1859) *A History of New York from the beginning of the World to the end of the Dutch Dynasty* (New Yorkeko historia mundua sortu zenetik dinastia holandarrera arte), historiari eta politikari buruzko satira zorrotza argitaratu zuen. Baina lana salgai jarri baino lehen, kanpaina bitxi eta eraginkorra burutu zuen.

Liburua Diedrich Knickerbock izengoitiz idatzi zuen. Eta idatzi ondoren, New Yorkeko komunikabide guztietan berak asmatutako historialari holandarra desagertu zela zabaldu zuen. Hotel batean gela hartu, liburuaren eskuizkribua bertan utzi, eta Knickerbockek sinatutako ohar bat idatzi zuen: existitzen ez zen historialariari zerbait gertatuz gero, hoteleko jabeai izkribua argitaratzeko eta irabaziekin hoteleko kontua ordaintzeko baimena ematen zien.

SPORTING NEWS COLLECTION

Misterioz betetako auziak New Yorkeko biztanleen jakin-mina piztu zuen, eta, azkenean, idazlana argitaratzean, salmentetan sekulako arrakasta izan zuen. Irvingek marketin joko maltzurak emaitza ezin hobea izan zuen. Salmentez gain, lanak kritika bikainak jaso zituen; amarruak amarru, liburua ona zen. Eta benetan gertatutakoa azaleratu zenean ere, New Yorkeko herritarrek ez zuten, itxuraz, txarrera hartu. Berehala, *knickerbocker* hitza New York sortu zuten kolono holandarren oinordekoak izendatzeko erabiltzen hasi ziren eta, denboraren poderioz, New Yorkeko herritar guztien ezizen bihurtu zen.

Hala, 1946an, Basketball Association of America –NBAREN aurrekaria– sortu zenean, New Yorkeko saskibaloitaldeari *Knickerbockers* izena ipini zioten. Eta egun oraindik izen bera du, *Knicks* laburduraz ezagunagoa bada ere.

Arrastoak

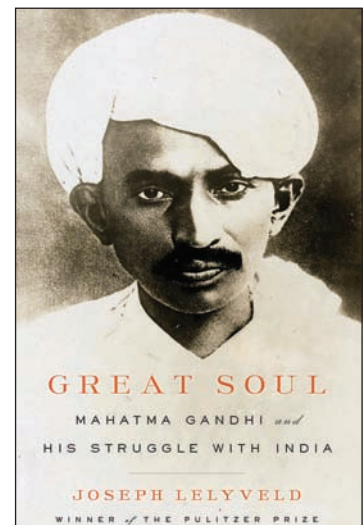
Hautsak harrotu ditu Gandhiren biografia batek

JOSEPH LELYVELD, 1986an Pulitzer saria jaso zuen kazetariak argitaratu duen Gandhiren biografiak –*Great Soul* izenburua du– polemika piztu du Indian.

Batetik, buruzagi indiarrek, Hegoafrikan bizi zenean, zuluei buruz idatzi zituen kutsu arrazistako hitzak jaso ditu kazetari estatubatuarrek: “Problematikoak eta oso zikinak dira, eta animalien modura bizi dira”.

Bestetik, Hermann Kallenbach arkitektoari bidali zizkion bost gutun bildu ditu, eta gutunek, itxuraz, bien arteko harreman homosexuala islatzen dute. Gogoan izan homosexualitate legez kanpoko zela Indian 2009ra arte.

Erreakzioak hasi dira eta Gandhiren sorterrian, Gujarat estatuan, Lelyvelden obra debekatu dute dagoeneko.

HARPER COLLINS